

Gemeente Midden-Groningen
T.a.v. College van Burgemeester & Wethouders
Postbus 75
9600 AB HOOGEZAND

Enschede, 19 januari 2022

Betreft: Verzoek om planologische principe-uitspraak

Geacht College,

Hierbij ontvangt u namens de Familie Ten Have (grondeigenaar), coöperatie Duurzaam Menterwolde U.A., coöperatieve ontwikkelaar Bronnen VanOns en duurzaam energiebedrijf Pure Energie het verzoek om een planologische principe-uitspraak (principeverzoek, verzoek om vooroverleg). Het verzoek heeft betrekking op het realiseren van Zonnepark Noordbroek ter grootte van circa 38 hectare aan de Pastorieweg nabij Noordbroek. Het gaat om percelen kadastraal bekend als gemeente Sappemeer, sectie I, nummers 1194, 1399, 1400, 1196, 1402, 1401, 1198, 1404 en 1403.

Het initiatief voor het project komt in eerste instantie voort uit familie Ten Have en wij hebben gezamenlijk het project conform hun intenties in samenhang met het dorp en de omgeving vorm gegeven.

In het Beleid Zonneparken in Midden-Groningen benoemt de gemeente Midden-Groningen een aantal afwegingen, uitgangspunten en doelen voor het maken van de afweging mee te werken aan een initiatief voor een zonnepark. Het plan voor Zonnepark Noordbroek sluit hierop aan door aandacht voor een goede maatschappelijke en landschappelijke inpassing. In het bijgevoegde project- en participatieplan en het landschappelijk inrichtingsplan lichten we dat nader toe, maar hieronder geven we een samenvatting die dit inzichtelijk maakt. We lichten dit toe aan de hand van enkele belangrijke uitgangspunten en doelen uit het beleid van de gemeente. Daarnaast zijn er unieke kwaliteiten toegevoegd aan dit zonnepark waardoor er een meerwaarde is gecreëerd voor de omgeving.

1. Zoekzone

In het Beleid Zonneparken in Midden-Groningen heeft de gemeente onder andere een zone langs de N33 aangewezen als geschikte locatie voor zonneparken. De breedte van deze zone is niet gedefinieerd in het beleid. Wel staat er een plattegrond in het beleid waarop deze zone met een vervagende lijn is opgenomen. Zonnepark Noordbroek valt deels binnen deze (vervagende) zoekzone. Belangrijke reden van de gemeente om deze zoekzone aan te wijzen was het behouden van openheid van het landschap. Op dit aspect gaan we hieronder in. Een ander aspect waar wij op in gaan is dat dit project deels buiten de zoekzone ligt. Wij vragen de gemeente om voor dit specifieke project een uitzondering te maken. Belangrijk voor de gemeente is dat deze uitzondering geen precedentwerking heeft. Hieronder geven we aan waarom wij van mening zijn dat dit geen precedentwerking schept.

1.1 Behoud open landschap

De locatie van Zonnepark Noordbroek voldoet aan een belangrijk doel van het beleid – behoud van openheid van het landschap. Zo stelt de gemeente in het beleid het volgende (cursieve tekst):

Het landschap langs de N33 midden (van Zuidbroek tot Appingedam) is overwegend open. We willen de weg ondergeschikt houden aan dit open landschap. Grote zonneparken zijn daarom in een groot deel van het gebied niet wenselijk in verband met de aanwezige zichtlijnen over het landschap. Lage zonneparken, waar men vanuit de auto overheen kan kijken, zijn denkbaar bij op- en afritten of in clusters in afstemming met de dorpen.

Indien een zonnepark volledig in de aangegeven zoekzone langs de N33 ligt, ligt het zonnepark vlak naast de N33. Met een gemiddelde tafelhoogte (stallage waar de panelen op gemonteerd worden) van circa twee meter van de zonnepanelen kijken automobilisten vanaf de N33 dan tegen de zonnepanelen aan en verdwijnt het zicht op het open landschap.

Doordat Zonnepark Noordbroek net iets verder van de N33 ligt en de zonnepanelen maximaal 1,80 meter hoog worden, wordt ook vanaf de N33 over het zonnepark heen gekeken – terwijl vanuit andere standpunten rondom het zonnepark het zicht op het open landschap ook behouden blijft. De locatie van Zonnepark Noordbroek in combinatie met de gekozen uitvoering zorgt er voor dat het open landschap behouden blijft. In het project- en participatieplan hebben we visualisaties opgenomen die duidelijk maken dat Zonnepark Noordbroek geen invloed heeft op de openheid van het landschap.

1.2 Precedentwerking

Wij zijn van mening dat de gemeente medewerking kan verlenen aan dit zonnepark zonder een precedentwerking te scheppen. Door onderstaande punten in de afweging mee te nemen is er sprake van een uitzonderlijk project dat ruim binnen de beleidsdoelen valt van de gemeente:

1. het zorgvuldige omgevingsproces van de initiatiefnemers
2. de unieke landschappelijke kwaliteiten van Zonnepark Noordbroek
3. de maatschappelijke inbedding van het Zonnepark Noordbroek

Hieronder lichten we deze punten kort toe.

1.2.1 Omgevingsproces

Om tot deze uitwerking van het plan voor het zonnepark te komen hebben we als initiatiefnemers een zorgvuldig proces doorlopen. Zorgvuldigheid is altijd boven snelheid verkozen. Zo is de eerste informatieavond in november 2019 gehouden. Daarna hebben we veelvuldig contact met de omgeving (inwoners en maatschappelijke organisaties) gezocht om het plan van het zonnepark te optimaliseren. Er zijn dan ook meer dan 20 contactmomenten geweest. Een overzicht hiervan is opgenomen in het bijgevoegde project- en participatieplan.

1.2.2 Landschappelijke kwaliteiten

Om tot een gedragen landschappelijke inpassing te komen is het belangrijk om een zorgvuldig omgevingsproces te doorlopen. Door dit proces zijn er veel landschappelijke kwaliteiten toegevoegd aan dit project. Denk hierbij aan: meer ruimte tussen panelen om de akkervogels de ruimte te geven, natuurvriendelijke oevers, hekwerk voorkomen rondom het park door verbreding van de sloten, open landschap behouden, kiezen voor juiste beplanting en bosschages om biodiversiteit te stimuleren. Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen we u naar het bijgevoegde landschappelijk inrichtingsplan.

1.2.3 Maatschappelijke inbedding

Onder het motto 'van buiten naar binnen' hecht de gemeente grote waarde aan initiatieven die vanuit de samenleving komen. Dit initiatief komt vanuit de gemeenschap en wordt breed gedragen in het dorp Noordbroek. Naast de eerder genoemde punten is het ook belangrijk hoe de omgeving kan profiteren van het zonnepark. Hieronder benoemen we kort de belangrijkste punten. Voor een uitgebreidere beschrijving verwijzen we naar het bijgevoegde participatieplan.

Zorgvuldige afweging met aandacht voor goede maatschappelijke en landschappelijke inpassing

Zonnepark Noordbroek is zeer zorgvuldig ingepast. Vanuit maatschappelijk perspectief is er veel aandacht voor betrokkenheid van de omgeving bij het zonnepark. Inbreng vanuit de omgeving heeft grote invloed gehad op het plan dat nu voorligt. We hebben er met succes veel tijd en energie in gestopt om met zoveel mogelijk betrokkenen – inwoners en maatschappelijke organisaties – contact te hebben.

50 procent Lokaal Eigenaarschap

Via Duurzaam Menterwolde is er sprake van 50 procent lokaal eigenaarschap waardoor van jaar tot jaar 50 procent van de opbrengsten van het zonnepark beschikbaar is voor de lokale samenleving.

Omgevingsfonds

De initiatiefnemers stellen een deel van de inkomsten uit het volledige zonnepark beschikbaar aan de omgeving via een omgevingsfonds. Dit omgevingsfonds is wat ons betreft met name bedoeld voor de lokale samenleving.

Landschappelijke inpassing

Landschappelijk sluit het zonnepark naadloos aan op het bestaande landschap en versterkt dat zelfs. De natuur – met name akkervogels – krijgt een impuls waardoor er met de combinatie van natuur en energieopwekking duidelijk sprake is van dubbelgebruik. Het open landschap blijft behouden, bestaande zichtlijnen vanuit alle locaties rondom het zonnepark blijven open en bestaande structuren in het landschap worden niet aangetast. Zicht op het zonnepark is ook voor de omwonenden die er het dichtstbij wonen (vrijwel) uitgesloten en het zonnepark heeft niet of nauwelijks invloed op hun beleving van het huidige gebied.

2. Landbouwgronden gebruiken voor zonneparken

De gemeente geeft in haar beleid aan dat het onontkoombaar is om op beperkte schaal landbouwgronden in te zetten voor duurzame energie, maar geeft daar bij aan dat dubbelgebruik belangrijk is. Daarnaast wordt de tijdelijkheid van zonneparken benoemd. Het is belangrijk dat de grond in de toekomst weer voor landbouw kan worden benut. Dit betekent dat de huidige bodemkwaliteit moeten worden behouden of worden verbeterd. De gemeente geeft dan ook aan dat 'behoud van een goede structuur, organische stofgehalte en waterdoorlatendheid van de bodem' van belang zijn. Hieronder geven we aan hoe Zonnepark Noordbroek hier invulling aan geeft:

2.1 Tijdelijkheid

Zonnepark Noordbroek wordt tijdelijk aangelegd. We vragen van de gemeente een tijdelijke omgevingsvergunning voor maximaal 30 jaar. Dit wordt een vergunning waarmee tijdelijk wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Het plangebied blijft dus bestemd als agrarische grond en kan na de exploitatieperiode weer als zodanig worden gebruikt. Dit is ook nadrukkelijk het plan van de familie Ten Have (grondeigenaar). De familie Ten Have heeft nu geen opvolger voor hun akkerbouwbedrijf. Door de komst van het zonnepark hopen zij een generatie te kunnen overbruggen, zodat hun kleinkinderen straks de keuze hebben om het boerenbedrijf voort te zetten. De werkzaamheden van de agrarische grond aan de Pastorieweg zijn mede om de periode naar de volgende generatie te kunnen overbruggen reeds tijdelijk in handen van anderen gelegd. De landbouwgrond aan de Pastorieweg is hierdoor voor de familie Ten Have de komende jaren reeds niet rendabel. De afspraak dat het zonnepark na de exploitatieperiode weer wordt verwijderd, ligt schriftelijk vast tussen de initiatiefnemers van Zonnepark Noordbroek. In het landschappelijk inrichtingsplan wordt ook rekening gehouden met behoud van de bodemkwaliteit door onder andere te kiezen voor een zuid opstelling met voldoende ruimte tussen de rijen panelen en de panelen onderling. Zonlicht en regenwater blijven zo de bodem bereiken, ook onder de zonnepanelen waardoor geen onomkeerbare negatieve effecten op de bodemkwaliteit te verwachten zijn en de percelen later weer voor landbouw zijn te gebruiken. Om dit in percentages weer te geven: 42 procent zal onbedekt zijn en 58 procent zal bedekt zijn met zonnepanelen. Dit is veel ruimer dan de minimale eis van 25 procent onbedekt die de landelijke gedragscode Zon Op Land voor schrijft!

2.2 Dubbelgebruik

Op aanraden van de familie Ten Have en de Natuur en Milieufederatie Groningen is de Grauwe Kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels gevraagd om mee te denken over de landschappelijke inpassing van Zonnepark Noordbroek. Mede hierdoor is binnen het plangebied ingezet op het realiseren van voldoende ruimte voor akkervogels. De door de Grauwe Kiekendief- Kenniscentrum Akkevogels ingebrachte kennis en kunde heeft geleid tot het huidige landschappelijke inrichtingsplan. Belangrijke aspecten zijn meer ruimte tussen de rijen zonnepanelen en een open ruimte creëren binnen het zonnepark voor de akkervogels (zie hiervoor genoemde percentages die de bedekkingsgraad aangeven). De natuur – met name akkervogels – krijgt hierdoor een impuls waardoor er met de combinatie van natuur en energieopwekking duidelijk sprake is van dubbelgebruik.

Verzoek

Om ons initiatief voor Zonnepark Noordbroek mogelijk te maken verzoeken wij u om een principe-uitspraak te doen over de planologische haalbaarheid van dit initiatief.

Voor eventuele vragen naar aanleiding van deze reactie kunt u contact opnemen met Frank Schothuis via f.schothuis@pure-energie.nl of 06-51265242.

Met vriendelijke groeten,
Familie Ten Have
Duurzaam Menterwolde
Bronnen VanOns
Pure Energie

F. Schothuis
Adviseur Vergunningen Duurzame Energie

Bijlagen: - Project- en participatieplan Zonnepark Noordbroek
 - Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Noordbroek

